

TOOLKIT 23 FEBRUARI 2021

Inhoud

- Nieuwsbericht
- Tijdlijn
- Q&A's
- Overzicht: jeugd en jongeren in coronatijd

Nieuwsbericht

---begin nieuwsbericht---

Voorzichtig meer lucht tijdens de lockdown

De coronamaatregelen vragen veel van ieders uithoudingsvermogen, zowel fysiek als mentaal. Hoe langer de crisis duurt, hoe zwaarder het voor iedereen wordt. De sociale, maatschappelijke en economische effecten van de pandemie tellen na een jaar flink op. Het kabinet blijft oog houden voor het beschermen van mensen met een kwetsbare gezondheid en het toegankelijk houden van de zorg. De Britse variant zorgt ervoor dat het aantal besmettingen per dag minder daalt dan een paar weken geleden, of zelfs toeneemt. Een derde golf lijkt onvermijdelijk. Tegelijkertijd is nu de fase gekomen om, beperkt en weloverwogen, iets meer risico te nemen. De lockdown en de avondklok blijven tenminste tot en met 15 maart van kracht, maar de middelbare scholen en het mbo gaan vanaf 1 maart deels weer open. Daarnaast staat het kabinet vanaf 3 maart onder voorwaarden de volgende verruiming toe: jongeren tot en met 26 jaar mogen weer samen buiten sporten op sportaccommodaties, contactberoepen mogen weer uitgeoefend worden en de detailhandel mag open voor winkelen op afspraak.

Onderwijs

Vanaf 1 maart openen het voortgezet onderwijs en het mbo deels weer hun deuren. In de praktijk betekent dit dat alle leerlingen van het VO onder voorwaarden minimaal 1 dag per week naar school gaan. Voor mbo studenten geldt vooralsnog 1 dag per week. Net als bij het primair onderwijs, is het de intentie van het kabinet om het voortgezet onderwijs en het mbo niet meer te sluiten.

Het is essentieel dat scholen en ouders alles op alles zetten om het aantal contacten zo veel mogelijk te beperken. Wie in het onderwijs werkt, kon zich al met prioriteit laten testen en dit blijft zo.

De buitenschoolse opvang (bso) blijft gesloten, omdat dit tot extra contact tussen scholieren van verschillende scholen leidt.

Contactberoepen

Mensen met contactberoepen, zoals kappers en masseurs, mogen vanaf 3 maart hun beroep weer uitoefenen. Reserveren is verplicht, en er moet een check zijn op klachten. Daarbij is het belangrijk om een mondkapje te dragen en waar mogelijk 1,5 meter afstand te houden.

De verruiming geldt ook voor rijinstructeurs. Dit betekent dat mensen vanaf 3 maart weer rijles kunnen volgen en iedereen het praktijkexamen kan doen. Beroepsmatige leerlingen kunnen ook weer theorie-examen doen, voor de niet-beroepsmatige leerlingen wordt nog uitgewerkt hoe dit ook zo snel mogelijk weer op een veilige manier mogelijk kan worden gemaakt.

Verder gelden natuurlijk de hygiënemaatregelen en thuisblijven bij klachten. Bekijk de regels voor contactberoepen [\[link\]](#).

Sekswerkers mogen hun beroep nog niet uitoefenen.

Buiten sporten

Mensen tot en met 26 jaar mogen vanaf 3 maart met meer dan twee personen samen buiten sporten op sportaccommodaties. Niet in competitieverband, maar wel met het eigen team binnen de eigen club. Voorheen was dit alleen mogelijk voor jongeren tot en met 17 jaar. Bekijk de regels voor buiten sporten [\[link\]](#).

Winkelen op afspraak

Vanaf 3 maart mogen winkels op afspraak klanten ontvangen. Per verdieping mogen maximaal 2 klanten tegelijk in de winkel zijn. Klanten moeten zich 4 uur van tevoren hebben aangemeld. Een bezoek duurt minimaal 10 minuten. Dit is om te voorkomen dat er toch contacten zijn tussen klanten die elkaar snel afwisselen. Daarbij blijven natuurlijk de basisregels gelden zoals de mondkapjesplicht, 1,5 meter afstand, hygiënemaatregelen en thuisblijven bij klachten. Met name voor de kleinere winkels biedt dit mogelijk enige uitkomst. Bekijk de regels voor winkelen op afspraak [\[link\]](#).

Avondklok

De avondklok wordt verlengd tot en met 15 maart 04.30 uur. Door de avondklok [\[link\]](#) blijft het verboden om tussen 21.00 uur 's avonds en 04.30 uur 's ochtends naar buiten te gaan. De voorwaarden blijven hetzelfde. Studenten en docenten die praktijklessen volgen en volwassenenonderwijs in het examenjaar worden vanaf 3 maart uitgezonderd van de avondklok.

Vliegverboden

Om het risico op verspreiding van mutaties van het virus te verminderen, zijn op 23 januari vliegverboden afgekondigd voor passagiersvluchten uit het Verenigd Koninkrijk, Zuid-Afrika, Dominicaanse Republiek, Brazilië, Argentinië, Bolivia, Kaapverdië, Chili, Colombia, Ecuador, Frans-Guyana, Guyana, Panama, Paraguay, Peru, Suriname, Uruguay en Venezuela. Deze verboden worden in elk geval verlengd tot donderdag 4 maart. Het kabinet heeft het OMT gevraagd om advies op een (al dan niet gedeeltelijke) verlenging van deze verboden. De eerder vastgestelde uitzonderingen op dit verbod voor enkele groepen reizigers, waaronder medisch personeel, blijven eveneens van kracht.

Lockdown

Het doel van de lockdown is om zo min mogelijk contacten te hebben. Want hoe minder contacten, hoe minder besmettingen. Blijf en werk daarom zo veel mogelijk thuis en ga alleen naar buiten voor bijvoorbeeld boodschappen, (medische) zorg voor jezelf, voor anderen of voor dieren, een frisse neus en onderwijs of werk als dat echt niet thuis kan. Als je toch bezoek ontvangt, ontvang dan per dag maximaal één gast van 13 jaar of ouder. Ga ook niet vaker dan één keer per dag ergens op bezoek.

Op maandag 8 maart beoordeelt het kabinet welke maatregelen vanaf 16 maart nodig zijn.

Extra aandacht voor naleven van de basisregels

De risico's die we met de verruimingen nemen, vragen om extra aandacht voor het naleven van de basisregels. Dit geldt voor de hygiëneregels zoals handen wassen, niezen in de elleboog en het dragen van een mondkapje waar dit moet. En ook voor de regels voor 1,5 meter afstand houden en drukte vermijden. Ook testen en thuisblijven bij milde klachten en na een positieve test samen met huisgenoten in quarantaine doen ertoe, juist nu. Zo krijgen we corona onder controle en krijgen we stap voor stap meer ruimte.

---einde nieuwsbericht---

Tijdslijn (zoals voorzien op 23-2)

- 23-2 Persconferentie
- 1-3 Opening VO + mbo
- 3-3 Ingang overig deel pakket 23-2
Ingang uitzondering avondklok voor examenjaar praktijkonderwijs
- 4-3 Einde vliegverbod
- 6/7-3 Catshuis
- 8-3 Besluitvorming + persco (NB: op maandag)
- 15-3 Einde pakket 23-2 + avondklok
- 16-3 Ingang nieuw pakket
- 17-3 TK-verkiezingen
- 28-3 Catshuis
- 30-3 Persconferentie
- 7-4 Ingang nieuw pakket

Vragen en antwoordenAlgemeen

Het kabinet gaat risico nemen. Dat is nogal wat, risico nemen met mensen hun gezondheid.

- De gezondheidskant zijn we zeker niet vergeten.
- We zien nog steeds een derde golf op ons afkomen, met licht stijgende cijfers.
- Er zitten meer kanten aan deze crisis. Hoe langer het duurt, hoe zwaarder het ons valt. De economische, psychologische en sociale gevolgen tellen op.
- We zijn het zat.
- Het is zwaar, maar het moet ook vol te houden zijn.
- Daarom moeten we nu bereid zijn een beetje meer risico te nemen.
- Door verruiming in te zetten die maatschappelijk gezien een positieve impact kunnen hebben: VO en mbo open, contactberoepen mogelijk, winkelen op afspraak en verruiming van buitensporten.
- Maar het blijft spannend. Dus we verlengen de lockdown en avondklok, we houden de besmettingen in de gaten en als nodig zullen we verruiming weer terugdraaien, waarbij we het onderwijs het allerliefst niet weer willen sluiten.
- Om besmettingen te voorkomen en vrijheden snel terug te krijgen dus heel belangrijk om de basisregels na te leven.

Jeugd en jongeren in coronatijd

NB: Meer materiaal gericht op kinderen op aanvraag beschikbaar. O.a. Q&A's die bij de kinderpersconferentie gebruikt zijn.

1. Effect van corona op jeugd en jongeren (uit Kamerbrief Maatschappelijk steunpakket, 10-02-21)
 - Bijna de helft van de jongeren (18-24 jaar) voelt zich nu slechter dan voor de crisis tegenover een kwart van alle Nederlanders.
 - Kinderen en jongeren (8-18 jaar) geven aan zich minder gezond te voelen dan 2018. Zo voelen meer jongeren zich somber (+10%), hebben ze meer angstklachten (+15%) en zien we een verdubbeling van jongeren met ernstige angstklachten.
 - Bij Veilig Thuis, het advies- en meldpunt kindermishandeling en huiselijk geweld, kwamen meer adviesvragen binnen in het eerste half jaar van 2020, ook via de chat (58.500 adviesvragen ten opzichte van 53.145 adviesvragen eerste helft 2019). Het aantal meldingen bleef ongeveer gelijk.
 - De Kindertelefoon signaleerde dat het aantal gesprekken over huiselijk geweld blijft stijgen. In dezelfde periode van vorig jaar gingen er gemiddeld 14 gesprekken per dag over huiselijk geweld. In de eerste lockdown waren dat er 16 per dag; inmiddels zijn dit er 18.
 - Ook de impact van de coronamaatregelen op (de ontwikkeling van) kinderen en jongeren is enorm. Zij eten ongezonder, bewegen minder en gebruiken vaker een beeldscherm.

2. Beleid

Wat zit er in het nu geldende corona-maatregelenpakket?

- Voor kinderen tot en met 12 geldt de 1,5 meter-regel niet, en ze met zoveel mogelijk mensen buiten.
- Kinderen en jongeren tot 27 jaar mogen buiten in groepen sporten op daarvoor bestemde locaties.

Aanvullend sociaal pakket (SZW, augustus en september, in totaal 1,4 miljard)

- In het sociaal pakket is 346 miljoen vrijgemaakt voor jeugdwerkloosheid.
- Veel jongeren verkeren in onzekerheid doordat de overgang van school naar werk door de coronacrisis lastiger is geworden.
- Onder andere speciale aandacht voor:
 - o jongeren zonder startkwalificatie die van het praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs komen
 - o voortijdig schoolverlaters
 - o schoolverlaters uit het mbo met een opleidingsrichting met weinig arbeidsmarktkansen
 - o jongeren met een niet-westerse migratieachtergrond kennen een moeilijke start.
- Scholen en gemeenten krijgen 346 miljoen euro om hen te stimuleren langer door te leren of te begeleiden naar passend werk.

Jeugdpakket (VWS, december 2020): 58,5 miljoen euro

- Lokale initiatieven voor sociaal welzijn: ondersteuning van (studerende) jongeren en jongvolwassenen (12-27 jaar) en gemeenten in het organiseren van (digitale) sociale activiteiten;
- Landelijke initiatieven voor mentaal welzijn: Het opschalen en beter ontsluiten van bestaande platforms en initiatieven ten behoeve van (online) laagdrempelige mentale gezondheid (bv. luisterlijnen en chats);
- Zorg en veiligheid: extra inzet van jongerenwerk.
- Looptijd tot 1 april.

Nationaal Programma Onderwijs (januari/februari 2021)

- In het Nationaal Programma Onderwijs van de ministers van OCW krijgt het welzijn van scholieren en studenten aandacht in het reguliere onderwijs. Bedoeld om door corona opgelopen achterstand in te lopen.
- Voor de komende jaren: korte en middellange termijn. Als je nu in groep acht zit, dan word je nu, in de eerste én de tweede gesteund. Kan niet te snel, dat is te stressvol.
- In totaal 8,5 miljard euro voor gereserveerd.
- Eerder stelde het kabinet al ruim € 535 miljoen beschikbaar zodat leerlingen verantwoord naar school te kunnen, onderwijsachterstanden waar mogelijk worden voorkomen en leraren extra worden ondersteund. Onder andere:
 - o 210 miljoen voor extra hulp op school;
 - o 38 miljoen voor o.a. bijles en inhaalprogramma's;
 - o Ruim 9 miljoen voor bv. laptops . Zo'n 25.000-30.000 leerlingen (po en vo) geholpen.

Maatschappelijk steunpakket (februari 2020): in totaal 200 miljoen euro

- Eerste actielijn gericht op sociaal en mentaal welzijn jeugd.
 - o Voortbouwend op Jeugdpakket en aanvullend op Nationaal Programma Onderwijs.
 - o De staatssecretaris van VWS is, mede op basis van advies van de *Jongeren Denktank Corona* en gesprekken met jongeren, wethouders en experts uit het jeugddomein tot de conclusie gekomen dat aanvullende acties nodig zijn. Voor deze actielijn wordt op korte termijn nog een **Jeugdplan** ontwikkeld.
 - Er komt meer aandacht voor mentale weerbaarheid in de vorm van training, coaching en buddy's. Ook meer mogelijkheden in bibliotheken en wijkcentra om ergens binnen te lopen om een praatje te maken.
 - Meer jongerenwerk. Niet tot 1 april (zoals met Jeugdpakket voorzien) maar tot het einde van het jaar.
 - En ook meer mogelijkheden om via hulplijnen en chats met iemand in contact te komen. Komt een landelijke lijn voor jongvolwassenen, en ook betere samenwerking tussen Kindertelefoon en Veilig Thuis om huiselijk geweld beter te signaleren.
- Tweede actielijn (kwetsbare groepen)
 - o Voor jongeren in deze groep vallen – bijvoorbeeld met psychische aandoening, (verstandelijke) beperking – meer aandacht.
 - Extra in te zetten op het organiseren van alternatieve dagbesteding om structuur te creëren in de dag.
 - Het bieden van passend vervoer en extra locaties voor alternatieve en verspreide vormen van dagbesteding die voldoen aan de RIVM-richtlijnen
 - Extra ambulante begeleiding om proactief mentale en sociale problemen op te sporen (extra huisbezoeken).
 - Extra (begrijpelijke) informatievoorziening over wat kan en mag en veilig is.
- Derde actielijn (gezonde leefstijl)
 - o Via buurtsportcoaches, scholen en gemeentes worden er meer activiteiten georganiseerd om in beweging te blijven en gezond leven. Jongeren zijn hierbij een belangrijke doelgroep.

3. Gesprekken van het kabinet met jongeren

- Minister-president Rutte heeft in mei 2020 een oproep gedaan aan jongeren om mee te denken. Aantal gesprekken gehad met hen op het Catshuis:
 - o Eén ontmoeting met een aantal jongeren die op Instagram hadden gereageerd.
 - o Een stuk of vier met jongerenorganisaties verenigd in Coalitie Y. Wat de jongeren wilden bespreken werd besproken met de betrokken vakministers.

- Coalitie Y heeft samen met SER-jongerenplatform een *Jongeren Denktank Coronacrisis*. Eind januari boden ze hun rapport aan aan MP Rutte. Hun input komt terug in het Maatschappelijk Steunpakket.
 - In september 2020 een Facebook-livesessie met MP Rutte en minister De Jonge gericht op jongeren.
 - In februari 2021 was er een Instagram-livesessie van MP Rutte gericht op jongeren.
 - Paul Blokhuis spreekt wekelijks met jongeren. Vaak met Slob of Van Engelshoven samen. Minister Ollongren heeft dat ook gedaan.
 - Minister Slob spreekt geregeld met LAKS, veel over coronagerelateerde zaken.
4. Communicatie en campagnes
- Vanaf najaar 2020 meerdere doelgroepen bereikt (en campagnes blijven actief):
 - Scholieren 12-18 jaar
 - (Internationale) studenten
 - Bi-culturele jongeren
 - Jongeren van 18-34 jaar
 - Groots online thuisfestival met oudjaar: Goodbye2020. 650.000 kijkers.
 - Vanaf 18 februari begint er een campagne van StukTV voor doelgroep 13-27 jaar via YouTube.